

Marcelino Lopez
en
Eric Klaassen

Liefde in tijden van Facebook

Antwoorden op de belangrijkste vragen over hedendaagse
liefde, verleiding en partnerkeuze

2012 Uitgeverij Bert Bakker Amsterdam

Inhoud

Inleiding – <i>De ingrediënten van de liefde</i>	11
Wat moet je weten als je dit boek leest?	15
Deel 1 – <i>Liefde, toen en nu</i>	
Kan het niet een keer makkelijk gaan?	17
Waarom was liefde vroeger eenvoudiger?	19
Maakt veel keuze en vrijheid gelukkig in de liefde?	24
Waarom lijkt verliefdheid op harddrugs?	28
Wat is het nut van liefde (behalve voortplanting)?	30
Kun je liefde afdwingen?	33
Wat is de tragedie van de knappe, hoogopgeleide vrouw boven de dertig die een partner zoekt?	35
Waarom gaan lust en spanning niet samen met het maatjesgevoel?	38
Waarom knappen we zo snel af?	40
Is humor aantrekkelijk?	42
Bestaat de ware? Heeft iedereen een soulmate?	43
Wat zorgt voor een leuke klik?	45
Waarom is verleiding vaak verrassend?	51
Hebben gelukkige mensen betere relaties?	53
Wat is het belangrijkste inzicht om gelukkiger te worden in de liefde?	55

Deel 2 – *De liefdevolle evolutie*

Wat is het nut van seks, romantiek en de man?	59
Worden mannen vrouwelijker en vrouwen mannelijker?	62
Waarom ziet hij de wereld als een grote machine, en zij als een netwerk van relaties?	64
Wat ziet zij het liefst van hem?	65
Wat ziet hij graag in haar?	67
Hoe monogaam zijn we?	68
Waarom willen we een ander voor onszelf houden?	70
Hoe ga je het beste om met jaloezie?	71
Wie gaat er vreemd?	73

Deel 3 – *Schoneschijn*

Bestaat er een universeel schoonheidsideaal?	77
Zijn er voordelen aan 'lelijk' zijn?	79
Hoe vergroot je je aantrekkelijkheid als je niet knap bent?	81
Verandert het schoonheidsideaal van vrouwen in tijden van crisis en honger?	83
Weet je van tevoren waar iemand op valt?	84
Vallen we eerder op mensen die we mysterieus vinden?	86
Wat zijn eenvoudige manieren om aantrekkelijker te zijn?	88

Deel 4 – *Potjes, deksels en gebroken glas*

Waarom is schiet Cupido zo weinig raak en waarom werkt koppelen niet?	95
Waarom de een, en niet de ander?	97

Trekken tegenpolen elkaar echt aan?	99
Waarom vallen we seksueel op mensen die niet op ons lijken?	100
Waarom vallen sommige mensen op heel specifieke types?	101
Hoe weet je of je een goede match bent?	103
Waarom val je steeds op de verkeerde?	105
Kun je verslaafd zijn aan liefde?	111
Hoe raak je het snelst verslaafd aan een nare partner?	112
Is seks met je ex een goed idee?	115
Bestaat bindingsangst?	116
Waarom vallen sommige vrouwen op mannen die hen slecht behandelen?	118
Wat is er zo goed aan de foute man?	120

Deel 5 – *Verleiden en veroveren*

Waarom is het goed om weerstand tegen flirten te laten varen?	123
Hoe werkt de kracht van het netwerk?	125
Hoe belangrijk is wat je zegt en wat heeft zen daarmee te maken?	127
Waar kom je leuke potentiële partners tegen?	130
Hoe kies je een geschikt ‘slachtoffer’?	132
Is oogcontact belangrijk?	134
Wat is de relatie tussen spiegelen, taalgebruik en verleiden?	135
Waarom kunnen onvoorspelbare en tegenstrijdige mensen razend aantrekkelijk zijn?	138
Wat is de beste openingszin en wat is de valkuil van heen en weer staren?	141
Waarom is het goed op het hoogtepunt weg te lopen?	144

Hoe kom je van verleidingsangst af?	145
Hoe wijs je iemand af?	149
Wat vinden veel vrouwen irritant en onaantrekkelijk aan mannen?	152
Wat hekelen mannen (stiekem) aan vrouwen?	155

Deel 6 – *Samen doorgaan of niet?*

Hoe wordt een date je geliefde?	161
Is goede communicatie wel zo belangrijk in een relatie?	167
Kun je na vijf minuten weten of een stel bij elkaar blijft?	168
Wat is het gevaar van een groot en kleinzerig ego?	170
Wat willen jullie eigenlijk van elkaar?	171
Wat is de grootste communicatievalkuil?	172
Wat is het belangrijkste verschil tussen goede en slechte relaties?	173
Wat is een goede manier om ruzie te maken?	175
Zijn leugentjes om bestwil goed voor de relatie?	177
Waarom zijn goede manieren, timing en etiquette belangrijk?	181
Mag je een beetje egoïstisch zijn in relaties?	183
Wat is het gevaar van de ‘wees spontaan’-paradox?	185
Waarom gaan schuldgevoel en liefde niet samen?	186
Wat als twijfel de liefde bedreigt?	188
Met welk type twijfelaar heb jij te maken?	192
Wat is het nut van een time-out?	194
Wat is de beste manier om liefdesverdriet te verwerken?	195

Deel 7 - *Liefde in tijden van Facebook*

Waarom daten we tegenwoordig online?	199
Hoeveel mensen zoeken tegenwoordig liefde via internet?	201
Is online dating een taboe?	202
Hoe is de eerste datingsite ontstaan?	204
Wat zijn de voordelen van online daten?	206
Zijn er dan helemaal geen nadelen aan online daten?	209
Werkt online daten beter dan elders liefde vinden?	211
Leiden datingsites en sociale media tot meer diepgang of juist tot meer aandacht voor uiterlijkheden?	212
Verstoren internet en smartphones persoonlijk contact?	215
Kun je verslaafd raken aan (online) dating?	217
Wat is het juiste moment om verliefd te worden volgens Facebook?	218

Deel 8 - *Online dating*

Hoe maak je een goed begin op het virtuele liefdespad?	221
Welke datingsite is het meest geschikt voor je?	222
Wat zijn de tien geboden voor een goede datingsite?	229
Is een niche datingsite iets voor jou?	232
Zijn betaalde datingsites beter dan gratis datingsites?	233
Waarom zijn zo veel datingsites niet waardevol voor gebruikers?	235
Werken wetenschappelijke tests op datingsites?	236
Kom je via seksdatingsites snel aan seks?	237
Zijn er online ontmoetingsplekken waar het niet direct draait om liefde?	238

Hoe kun je met je smartphone spontaan een date regelen?	239
Hoe werkt daten via Twitter?	241
Kun je daten via LinkedIn?	242

Deel 9 - *Op het virtuele liefdespad*

Hoe krijg je veel reacties op je profiel?	245
Hoe schrijf je een goede profieltekst?	249
Liegen op datingsites, mag dat?	253
Is het slim om je profielfoto's te photoshoppen?	254
Hoe schrijf je een pakkend eerste bericht?	255
Heeft het nut je op een datingsite op de allermooiste te focussen?	258
Doet een digitaal blauwtje minder pijn?	260
Hoe herken je een faker?	261
Offline gaan: wat doe je op een eerste date?	263
Hoe bereid je je voor op je eerste date en hoe zorg je ervoor dat deze veilig verloopt?	264
Wat doet de opkomst van sociale media met datingsites?	266
Hoe ziet de toekomst van dating eruit?	267
Tot slot - <i>Waarom ook alweer?</i>	273

Inleiding – De ingrediënten van de liefde

De romantische liefde is een grillig, ongrijpbaar ding. De relaties die eruit voortkomen kun je concreet beschrijven. Het gevoel zelf is lastiger in woorden te vatten. Erover praten en schrijven wordt snel abstract, vaag, teatraal, banaal, overdreven of zweverig. Alleen getalenteerde dichters, muzikanten en schrijvers lijken ermee weg te komen zonder een valse toon aan te slaan of hun publiek te vervelen. Toch is liefde het onderwerp van haast alle liedjes, films en gesprekken. We zijn gemaakt om lief te hebben, en een gebrek aan intimiteit en seks maakt ons bitter, gespannen of lusteloos.

Omdat we liefde persoonlijk beleven is de gemiddelde lezer al snel kritisch, en het gemiddelde boek overbodig. Ook voor deskundigen – een relatiepsycholoog en een online datingexpert bijvoorbeeld – is het geen gemakkelijke opgave er een zinnig boek over te schrijven. Alle wetenschappelijke verklaringen en theorieën ten spijt, liefde blijft raadselachtig. Die komt in de praktijk vaak ongenodigd, zonder duidelijke reden waarom nou juist in die situatie bij die persoon, en kan ineens weer verdwenen zijn. Wat we erover denken te weten is vaak achterafgepraat. Hoe vaak denken we na een spaak gelopen relatie wel niet dat we ons lesje nu wel hebben geleerd. Om niet lang daarna in precies dezelfde ‘ellende’ te vervallen. ‘Ja hoor, weer verliefd op een twijfelaar.’

Het verschil tussen een gelukkig of ongelukkig liefdesleven zit hem vaak in kleine details, nuances en toevalligheden. Die zijn voor het blote oog soms lastig of niet te zien. Daarom is het interessant te kijken wat wetenschap en statistiek erover te vertellen hebben. Toegegeven, we vertalen de lust die we voelen zelden als een voorkeur voor geschikte genen, of het prettig ongemakkelijke gevoel van een flirt als een kleine neuronenstorm in ons brein. Dat zou een leuke klik in de weg staan. Toch heeft de wetenschap bruikbare dingen te zeggen over hoe wij de liefde voelen en vormgeven.

Er zijn nog veel vraagtekens, maar er is inmiddels een schat aan onderzoek naar aantrekking, verliefdheid, lust en hechting. Vooral aan sociale netwerksites zoals Facebook en datingsites kun je als onderzoeker je hart ophalen. Ze geven een unieke inkijk in ons liefdesleven. Datingsites laten bijvoorbeeld zien wat singles in een partner zoeken, waar ze op afknappen en wie er succesvol zal zijn. Facebook-statistieken voorspellen met redelijke kans wie jouw volgende date wordt, hoe gelukkig jouw partner is of wanneer de relatie wordt verbroken. Cijfers zeggen niets over jouw unieke situatie, maar ze liegen in elk geval niet over de algemene trend.

De huidige cijfers laten ook een schijnbare paradox zien. We kijken veel vrijer en makkelijker tegen relaties aan dan een paar decennia geleden en door moderne communicatie en het internet zijn de mogelijkheden een partner te vinden exponentieel toegenomen. Desondanks zijn er meer alleenstaanden en scheidingen dan ooit. Er is iets raars aan de hand. Het vinden en houden van liefde in deze tijd blijkt zowel eenvoudiger als ingewikkelder dan ooit. De spelregels en uitdagingen van het liefdesspel zijn in korte tijd drastisch veranderd. Onderzoek laat zien dat al die vrijheid en nieuwe mogelijkheden ons liefdesleven niet per se ten goede komen. We worden er eerder wat oppervlakkig, ongelukkig of

perfectionistisch van en krijgen sneller spijt of twijfels. Dat smoort liefde in de kiem.

Dit boek probeert de lezer meer inzicht in en grip op de glibberige processen te geven die zijn of haar liefdesleven bepalen. Van verliefdheid tot hartzeer, van spanning tot sleur. Het zijn wat ons betreft niet de grootse, alomvattende theorieën die liefde inzichtelijk en interessant maken, maar de kleine, schijnbaar onbelangrijke details waaruit aantrekking, lust en hechting lijken te bestaan. Die worden – door onze behoefte aan simpele verklaringen en pasklare antwoorden – al snel over het hoofd gezien. In de liefde stikt het ervan, en het voelt magisch wanneer alles op z'n plaats valt, om jou een intiem, romantisch moment te laten beleven.

Is het bijvoorbeeld niet fascinerend dat je, lopend op een hangbrug, een aantrekkelijke passant waarschijnlijk aantrekkelijker zou vinden dan wanneer je diezelfde persoon op de begane grond zou tegenkomen? Het feit dat jouw hartslag boven op die brug sneller is, maakt dat je meer aantrekkingskracht voelt. Die gevoelens raken met elkaar versmolten. Je hersenen maken constant intuïtief een opsommetje van allerlei losse indrukken en gedachten. Als je daar kennis van hebt, kun je de liefde een handje helpen. Dan weet je bijvoorbeeld dat jij je date waarschijnlijk beter op de botsautootjes kunt trakteren dan op een romantisch diner voor twee, dat je bij een potentiële partner meer bereikt met een kop thee dan met frisdrank en dat de liefde sterker wordt tijdens een inspannende survivalcursus dan tijdens een luiervakantie op een luxe cruiseschip.

Als een kop warme thee al effect heeft, dan zal het niet verbazen dat het effect van woorden en gebaren nog groter is. Kleine verschillen in woordkeuze en taalgebruik kunnen leiden tot een totaal andere uitkomst. Het verschil kennen tussen open en gesloten vragen kan maken dat je in de ene uitkomst aan het zoenen bent, terwijl je in de andere teleur-

gesteld naar huis rijdt. De meeste mensen wijten gebrek aan succes op liefdesgebied aan uiterlijk, status of anderen, terwijl ze bij nadere inspectie gewoon niet zo handig blijken te communiceren of op de verkeerde dingen letten. Dat is overigens goed nieuws. Aan je uiterlijk kun je weinig veranderen, aan de manier waarop je communiceert en observeert wel. Die heb je jezelf aangeleerd.

In dit boek zoomen we in op die verschillende ingrediënten die liefde maken of breken. Dat doen we onder andere door steeds een specifieke vraag te stellen en die kernachtig te beantwoorden. We hebben een selectie gemaakt van de meest gestelde en interessantste vragen die wij in ons werk tegenkomen. Niet verbazingwekkend gaan veel vragen daarvan over partnerkeus, verleiden, daten, communicatie, seks en de moderne manieren om aan een partner te komen, zoals internet en speeddating. Psycholoog Marcelino heeft zich vooral verdiept in interessante en minder bekende inzichten over de liefde van alledag (delen 1-6); online datingexpert Eric gidst de lezer door moderne ontmoetingsplekken om liefde te vinden, zoals datingsites en sociale media (delen 7-9). Kritische, enthousiaste en gefrustreerde singles en partners hebben met ons meegelezen en ons op het juiste spoor gehouden. Het boek biedt geen hoopvolle verhalen over soulmates die ergens op je wachten of ultieme geheimen om playmates of rijke mannen aan je te binden, maar kennis waar je direct wat aan hebt.

Wat moet je weten als je dit boek leest?

De antwoorden in dit boek zijn kort en bondig. Je moet bij wijze van spreken tijdens elk toiletbezoekje ten minste één antwoord wijzer kunnen zijn. Het nadeel van bondigheid kan zijn dat kritische lezers zich storen aan ‘gaten’ in de tekst. ‘Hoe zit het als je behoefte hebt aan een liefdevolle relatie, maar ondertussen fantaseert over seks met nare mannen in uniform. Dat lees ik nergens terug.’ Elk stuk tekst, of het nu een boek of column is, is een compromis tussen volledigheid en leesbaarheid.

Als je kiest voor de wetenschappelijke invalshoek, zoals wij, dan staat je nog een uitdaging te wachten. De beschikbare feiten opschrijven is makkelijk omdat je niet hoeft te fantaseren, maar de kans dat iemand het wil lezen neemt aanzienlijk af naarmate de schrijver zich meer aan de werkelijkheid houdt. Dat is ook de reden dat wetenschap een suf imago heeft.

Aan de andere kant: hardnekkige fantasieën en romantische illusies die te ver afstaan van de werkelijkheid geven misschien hoop en vertrouwen, maar maken liefde en relaties evenzo vaak onwerkbaar, soms zelfs tot een hel. Dit boek geeft daarvan wat voorbeelden. Ter leedvermaak en als levensles. Vanwege de leesbaarheid hebben we de wetenschappelijke literatuur waaruit wij hebben geput licht verdraaid. Dat doen we op eenzelfde manier als de populaire

media het doen: we gaan soms kort door de bocht en negeren nuances.

Misschien overbodig te melden, maar de werkelijkheid is veel gevarieerder en veelzijdiger dan de statistiek doet vermoeden. Teleurgestelde romantici en nihilisten doen er goed aan dat te weten. We hopen dat ook de lezer – omwille van diens levensgeluk en liefdesleven – zich dit realiseert wanneer wij weer eens discrimineren of ongenueanceerd zeggen waar het statistisch gezien op staat. Wetende dat als wij dit niet zouden doen hij waarschijnlijk net zo lief een telefoonboek had gelezen. Wetende dat liefde in de praktijk van alledag veel flexibeler, grappiger, mysterieuzer, slimmer, ongrijpbaarder en bestendiger blijkt dan de manier waarop wij haar wetenschappelijk kunnen beschrijven. Ze ontstaat overal, op de meest onwaarschijnlijke plekken, tussen de meest uiteenlopende mensen.